

Muhammet Kerim COŞKUN

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI
HUKUKU KAPSAMINDA
ÖNLEYİCİ KOLLUK HİZMETLERİİNDE
VERİLERİN ELDE EDİLMESİ
VE
KORUNMASI

Muhammet Kerim COŞKUN

**KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI
HUKUKU KAPSAMINDA**

**ÖNLEYİCİ KOLLUK HİZMETLERİNDE
VERİLERİN ELDE EDİLMESİ
VE
KORUNMASI**

**ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2024**

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Kapsamında
Önleyici Kolluk Hizmetlerinde Verilerin Elde Edilmesi ve Korunması**
Muhammet Kerim Coşkun

Hukuk Yayınları Dizisi – 3715

Birinci Baskı : Ocak, 2024

ISBN : 978 – 605 – 264 – 711 – 0

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:
Duran Topal

Kapak Tasarımı:
Yasin Özbudak

Baskı:

Repro Bir Matbaacılık Kağı. Rekl. Tasarım Tic. Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514 Cad. No: 23-25 Yenimahalle-Ankara
Sertifika No: 47381

Ağabeyim Muhammet Yasin COŞKUN

ve oğlum Eymen'e...

ÖNSÖZ

Genel anlamda; kamu düzenini ve güvenliğini, dirliğini ve huzurunu, sağlığını ve genel ahlâkını muhafaza etmeye yönelik tedbirlerin alınması, ihtiyaç olduğunda kanunlarla verilen yetki dâhilinde bireylerin ve toplumun, temel haklarını ve özgürlüğünü kısıtlayabilen kamu hizmetine genel kolluk hizmeti denilmektedir. Kolluk faaliyeti, toplum hizmetinin yanında idarenin esas hizmet kollarından biridir. İdarenin kolluk faaliyetindeki asıl gayesi; toplum düzeninin oluşturulması, oluşturulan düzenin korunması ve meydana gelebilecek olumsuz durumlara karşı bozulan düzenin yeniden tesis edilmesidir.

Topluluk arasında eşit şartlar içinde yaşayabilmek için kurallara ve düzene ihtiyaç vardır. Bu sebeptendir ki her toplumda kolluk, kamu düzenini sağlarken kişilerin ve toplumun huzur ve güven ortamında yaşamını sürdürmesini sağlayacak ortamı da oluşturmaktadır. Toplum düzeninin muhafazası için idare tarafından icra edilen her türlü faaliyete kolluk faaliyeti denilmektedir. Kolluk faaliyeti, toplumun huzur, güven ve düzenini sağlamak maksadıyla yerine getirilen kamu hizmeti görevidir. Kamu düzeninin esas unsuru kolluk faaliyetidir. Toplum düzenini sağlayan ve koruyan, düzenin bozulması halinde yenilenen önlemler çerçevesinde bozulan düzeni tekrardan tesis etme gibi idari faaliyetlerin tümüne kolluk denir. Bu faaliyetlerin yürütülmesini sağlayan görevlilere de kolluk denilmektedir. Bundan sebep kolluk görevlilerine zabıta ya da polis de denilebilmektedir. Kişilerin ve topluluğun tutum ve davranışları, uğraşları ve etkinlikleri kolluk faaliyeti ile denetlenebilmekte, gerektiğinde temel hak ve özgürlükleri kısıtlanabilmektedir. Kolluk marifetyle, kişilere ve topluma ilişkin bir kişi talimat ve yasaklama aracılığıyla toplum düzeni sağlanmakta ve muhafaza edilmektedir.

Kolluk, kanunların vermiş olduğu yetkiler kapsamında görev yapan, toplum düzeni ve güvenliğini muhafaza etmek ve kollamak, suçu ve suçluları tespit etmek görevine hizmet eden, ihtiyaç olduğu durumlarda zor kullanma yetkisine haiz bir kuruluştur. Diğer bir deyişle kolluk, toplum düzeninin muhafazası için kanunların verdiği yetkiler çerçevesinde görevini icra eden ve silah kullanma yetkisine sahip, İçişleri Bakanlığına bağlı, jandarma, polis ve sahil güvenlik birimleridir. Güvenliği sağlama görevi

ülkede hükümete ait olup hükümet içerisinde bu görevi İçişleri Bakanlığı yürütür.

Bu kapsamda karşılaştırmalı hukukta mevcut düzenlemeler doğrultusunda kolluk kuvvetlerinin önleyici maksatlı kişisel veri toplaması, kaydetmesi ve işlemesi hususları önem arz etmektedir. Türk hukukunda yürürlükte bulunan kolluk mevzuatlarında kişisel veri kavramı ve bu verilerin toplanması, kaydedilmesi, işlenmesi hususları kapsamlı olarak düzenlenmediğinden, çalışma ile yürürlükte bulunan kolluk yetkileri kapsamında kolluğun yetkileri, önleyici maksatlı veri elde etmesi, kaydetmesi ve işlemesi hususlarına degeinilecektir. Ayrıca çalışma ile karşılaştırmalı hukukta bulunan düzenlemeler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Avrupa Adalet Divanı (AAD) ve Anayasa Mahkemesi (AYM) kararları çerçevesinde incelenerek 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu özelinde kolluk görevlilerinin önleyici amaçlarla DNA, parmak izi, yüz tanıma sistemlerinden elde edilen hassas nitelikli biyometrik verilerin, kaydedilmesi ve işlenmesi konusundaki yeri ve önemi incelenerek kişisel verilerin korunması kapsamında çeşitli öneriler geliştirmek amaçlanmıştır.

Üç bölümden oluşan bu çalışmada kişisel verilerin korunmasının ortaya çıkma ihtiyacı ve süreci kronolojik olarak ele alınmış, kolluk kuvvetlerinin kişisel veriler üzerindeki konumu açıklanmaya çalışılmıştır. Birinci bölümde kişisel veriler ile ilgili yapılan ulusal ve uluslararası düzenlemeler, ikinci bölümde kolluk ve ceza muhakemesi faaliyetlerinde önemli bir yere sahip düzenleme ve istisnalar, üçüncü bölümde ise bu düzenlemeler kapsamında kolluğun kişisel veri elde etme yöntemleri üzerinde durulmuştur.

Bu çalışmanın temelini; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalında yürütmüş olduğumuz yüksek lisans tezi oluşturmaktadır. Tezin kabulünden sonra yapılan güncellemenin ardından çalışma yayına hazırlanmıştır. Dolayısıyla bu çalışma ile tez içeriği tamamen aynı değildir.

Bu vesileyle bana akademik hayatın kapısını aralayan, yüksek lisans süreci boyunca fikirleri ve engin tecrübe ile bana yol gösteren, zaman kavramı gözetmeden destek ve yardımlarını her zaman hissettiğim, beni her seferinde büyük nezaketle karşılayan, çalışmaların ortayamasına ve gelişmesine katkı sağlayan Muhammet Yasin COŞKUN ağabeyime çok teşekkür ederim.

Paylaştıkları fikirler ile bu çalışmayı daha da anlamlandıran tez sa-vunma jürisinde yer alan Doç. Dr. Ahmet BOZDAĞ ve Dr. Öğr. Üyesi Sibel CAN hocalarına, ders dönemi içerisinde bilgilerini paylaşarak gelişmeme katkı sağlayan Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ, Doç. Dr. Aziz BELLİ, Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KÜÇÜKDAĞLI ve Dr. Öğr. Üyesi Selcen KÖK hocalarına ayrı ayrı teşekkür ederim.

Bu çalışmaya beni teşvik eden J.Bnb. Alpay SANDALOĞLU komutanı-ma, ders döneminde katkısı olan J.Ütgm. Veysel ERBAY komutanıma, yurt dışı görevi sürecinde çalışmalarımı devam ettirebilmem için her türlü im-kâni sağlayan, aynı odayı paylaştığım J.Asb.Bçvş. Agah KAZANKAYA komutanıma, fikirlerinden istifade ettiğim mesai arkadaşlarım J.Asb.Kd.Üçvş. Murat KAYMAK, Uzm.J.VIII.Kad.Çvş. Mehmet DAĞ, Uzm.J.VIII.Kad.Çvş. Ser-kan Cem BOLAT, Uzm.J.VI.Kad.Çvş. Nuri UBAY ve Uzm.J.VI.Kad.Çvş. Celal CERİT'e müteşekkirim.

Nihayet beni bu günlere getiren sevgisini ve desteğini sürekli hissetti-ğim fedakâr anneme ve babama, karşılaştığım her zorlukta yanımda olan kardeşlerime ve eşime, Serap SUNA'ya, zaman ayırip çalışmalarımı düzen-leyen Pelin COŞKUN ablama, tüm bu süreç içerisinde kaygı ve sevincime ortak olarak desteğini esirgemeyen Enes DURMUŞ kardeşim teşekkür eder, ahde vefayı borç ve vazife bilir, sonsuz şükranlarımı sunarım.

Muhammet Kerim COŞKUN

Ankara, Ocak 2024

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR	17
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

ULUSAL VE ULUSLARARASI ALANDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

I. TÜRK HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA YÖNELİK DÜZENLEMELER	23
A. 1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Kişisel Verilerin Korunması	24
1. Bireyin Onurlu Olarak Maddi ve Manevi Varlığını Özgürce Geliştirme Hakki	26
2. Özel Hayatın Gizliliği.....	27
3. Konut Dokunulmazlığı.....	29
4. Haberleşme Özgürlüğü.....	29
B. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması.....	30
C. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması.....	32
D. Medeni Hukuk Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması	34
E. 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	36
F. İdare Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması.....	39
II. ULUSLARARASI ALANDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	41
A. Avrupa Konseyi Düzenlemelerinde Kişisel Verilerin Korunması	41
1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS-1953).....	42
2. 108 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Şahısların Korunması Sözleşmesi - VKS (1981), 181 Sayılı Ek Protokol (2001) ve 108+ Konvansiyonu (2018).....	46
3. Polis Sektöründe Kişisel Verilerin Kullanılmasını Düzenleyen Üye Devletlere Yönelik Bakanlar Komitesi R (87) 15 Sayılı Tavsiye Kararı (1987)	49

B. Avrupa Birliği Kapsamında Kişisel Verilerin Önleyici, Koruyucu ve İstihbari Faaliyetler Çerçevesinde İşlenmesi	51
1. 95/46/EC sayılı ve 24.10.1995 tarihli Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Türden Verilerin Serbest Dolaşımı Açısından Bireylerin Korunması Direktifi	53
a. 95/46/EC Sayılı Direktif'in Temel Kavramları.....	55
b. 95/46/EC Sayılı Direktif'teki Temel İlkeler	57
2. 2000/C 364/01 Sayılı ve 07.12.2000 Tarihli Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı	59
3. Elektronik Haberleşme Kapsamında Mahremiyetin Korunması ve Kişisel Verilerin İşlenmesi ile İlgili 12 Temmuz 2002 Tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 2002/ 58/ EC Sayılı Direktifi	61
4. 2006/24/EC Sayılı ve 15.03.2006 Tarihli İletişim Verilerinin Saklaması Direktifi.....	64
5. 2008/977/JHA Sayılı ve 27.11.2008 Tarihli Polis ve Adli İşbirliği Çerçevesinde İşlenen Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik Çerçeve Karar	67
6. Avrupa Birliği'nin İşleyiği Hakkında Antlaşma (2012).....	69
7. 25.05.2018 Tarihinde Yürürlüğe Giren 2016/679 Sayılı Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü - GVKT (General Data Protection Regulation - GDPR)	69
a. 2016/679 Sayılı GVKT'nin Ortaya Çıkışı.....	69
b. Avrupa Birliği Veri Koruma Reformu'na Yönelik Genel Bilgiler	74
c. 2016/679 Sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdiği Temel Değişiklik ve Yenilikler.....	75
d. 2016/679 Sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Kapsamı	78
(1) Veri Kontrolörleri ve Veri İşleyenlerin Artırılmış Yükümlülükleri	79
(2) Uygulanabilirliği Açısından Tüzük	80
(3) Veri Sahiplerinin ve Kişisel Verilerin Etkin Bir Şekilde Korunması	81
e. 2016/679 Sayılı Genel Veri Koruma Tüzük'ündeki Temel İlkeler	83

İKİNCİ BÖLÜM

KOLLUK TEŞKİLATINDA VE CEZA YARGILAMASINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA YÖNELİK 2016/680 SAYILI DİREKTİF (AB KOLLUK VE CEZA MUHAKEMESİ DİREKTİFİ) VE AB KURULUŞLARINDA VERİ İŞLEME

I.	GENEL OLARAK	85
II.	2016/680 SAYILI DİREKTİF'İN KAPSAMI VE GETİRİMİŞ OLDUĞU DÜZENLEMELER	88
III.	KİŞİSEL VERİNİN KORUNMASINA YÖNELİK ESAS İLKELER.....	92
IV.	VERİNİN İŞLENMESİNDE HUKUKA UYGUNLUK	95
V.	HASSAS (ÖZEL) NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ	96
VI.	VERİSİ İŞLENEN KİŞİ – VERİ SAHİBİ.....	98
VII.	VERİSİ İŞLENEN KİŞİNİN HAKLARI	100
	A. Aydınlatılma (Bilgilendirilme) Hakkı.....	101
	B. Bilgilere ve Kişisel Verilere Erişim Hakkı	102
	C. Kişisel Verinin Düzeltilmesini, Silinmesini ya da Silinmeye Başka Bir Karşılık Olarak İşlemenin Sınırlandırılması Talep Etme Hakkı	104
	D. Anonimlik Hakkı.....	105
	E. Denetim Makamına Başvurma Hakkı	106
	F. Tazminat Talep Etme Hakkı	106
VIII.	VERİ İŞLEYEN VE VERİ SORUMLUSU KAVRAMLARI	107
	A. Türk Hukuku Bakımından Veri Sorumlusu Olabilecek Birimler.....	109
	1. İdari ve Adli Kolluk.....	110
	2. Genel ve Özel Kolluk	116
	3. Özel Güvenlik Görevlileri.....	118
IX.	VERİ KORUMA GÖREVLİSİ	120
X.	VERİ KORUMA (MAHREMİYET) ETKİ DEĞERLENDİRMESİ.....	120
XI.	PROFİLLEME VE OTOMATİK VERİ İŞLEME.....	121
XII.	VERİ GÜVENLİĞİ.....	123
XIII.	VERİ TRANSFERİ.....	124
XIV.	BAĞIMSIZ DENETLEYİCİ MAKAM	126
XV.	AVRUPA VERİ KORUMA KURULU	127
XVI.	AVRUPA BİRLİĞİ KURULUŞLARINDA VERİ İŞLEME	128

A. Avrupa Polis Dairesi Bilgi Sistemi (Europol)	129
B. Avrupa Adli Yargı Ağrı - European Judicial Network (EJN).....	131
C. Adli İş Birliği Ajansı (Eurojust).....	132
D. Schengen Bilgi Sistemi (Schengen Information System - SIS)	133
E. Vize Bilgi Sistemi (Visa Information System - VIS).....	135
F. Avrupa Adli Sicil Bilgi Sistemi (European Criminal Records Information System - ECRIS).....	136
G. Avrupa Birliği Parmak İzi Veri Tabanı (European Dactyloscopy - Eurodac) ...	136
H. Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (Interpol).....	137
XVII. ULUSAL GÜVENLİK FAALİYETLERİ KAPSAMINDA VERİ İŞLEME	143
A. Ulusal Güvenliğin Anlamı	143
B. İstihbaratın Tanımı ve Çeşitleri.....	145
C. İstihbarat ile Ön Alan Soruşturmaları Arasındaki Bağlantı	148
D. İstihbarat Faaliyetleri Bağlamında Türk Hukukunda Veri İşleme	150
E. Güvenlik Soruşturmaları Kapsamında Türk Hukukunda Veri İşleme	152

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KOLLUĞUN SUÇ ÖNCESİ VE SONRASINDA
KİŞİSEL VERİ ELDE ETME YÖNTEMLERİ

I. KOLLUK KAVRAMI.....	157
II. KAMU GÜCÜ	159
III. KAMU DÜZENİ	160
IV. KOLLUĞUN GÖREVLERİ	161
V. KOLLUĞUN ÖNLEYİCİ MAKSATLA BİLGİ TOPLAMASI.....	162
A. Genel Bilgiler	162
B. Önleyici Kolluk Görevleri	166
C. Durdurma, Kimlik Sorma ve Kimlik Tespiti ile Kişisel Veri Elde Edilmesi	168
D. Biyometrik Veri İşleme	180
1. Tanım.....	180
2. Parmak İzi ve Fotoğrafların Kaydı	184
3. Yüz Tanıma Teknolojisi	185

a.	Temel Hak ve Hürriyetlerle İlişkisi Bağlamında Kamu Gücü Tarafından Yüz Tanıma Teknolojisinin Kullanımı	186
4.	Türk Hukukunda Durum.....	192
E.	Elektronik Gözetim Sistemleri	193
1.	Tanım	193
2.	Kamusal Alanda Hukuka Uygun Elektronik Gözetim.....	194
3.	Türk Hukukunda Durum.....	197
a.	Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu (MOBESE)	197
(1)	Mevcut Uygulama.....	197
(2)	Olması Gereken Uygulama	205
b.	Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Uygulaması.....	207
c.	Araç Plakasının Okunması Yoluyla Kişisel Veri Elde Edilmesi.....	208
F.	Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi Kapsamında Kişisel Verilerin Elde Edilmesi	209
1.	AİHM ve AAD'nin Yaklaşımı.....	215
2.	Türk Hukukunda Durum.....	220
a.	İletişimin Denetlenmesinde Önleyici Kolluk ve İstihbari Kolluk Faaliyeti Ayrımı	221
b.	Kaybolan Çocukların Bulunması Amacıyla İletişimin Denetlenmesi	224
G.	Teknik Araçlarla İzleme.....	225
H.	Banka Hesaplarının İncelenmesi	227
i.	Genel Bilgi Toplama (GBT)	228
J.	Polis Bilişim Sistemi - PolNet.....	231
K.	Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi (JEMUS)	232
VI.	KOLLUK TARAFINDAN KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ VE KULLANILMASI.....	233
VII.	KOLLUK TARAFINDAN İŞLENEN KİŞİSEL VERİLERİN İMHASI.....	235
SONUÇ VE ÖNERİLER	237	
KAYNAKLAR.....	243	

KISALTMALAR

AAD	: Avrupa Adalet Divanı
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ABDYM	: ABD Yüksek Mahkemesi
AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AÖAY	: Adlî ve Önleme Aramaları Yönetmeliği
AYM	: Anayasa Mahkemesi
B. No	: Başvuru Numarası
BEHK	: Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
BM	: Birleşmiş Milletler
BWPoLG	: Baden-Württemberg Polis Kanunu
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
CCTV	: Kapalı Devre Televizyon Sistemi (Closed Circuit Television)
CGİK	: Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
CMK	: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
CMUK	: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu
CNCIS	: Güvenlik Müdahalelerinin Kontrolü Ulusal Komisyonu (National Commission for the Control of Security Interceptions)
COREPER	: Daimi Temsilciler Meclisi (Permanent Representatives Committee)
DİABGM	: Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü
DMK	: Devlet Memurları Kanunu
DPO	: Veri Koruma Görevlileri (Data Protection Officers)
DSG	: Avusturya Veri Koruma Yasası
E.	: Esas
E.T.	: Erişim Tarihi
ECRIS	: Avrupa Adli Sicil Bilgi Sistemi (European Criminal Records Information System)

Ed.	: Editör
EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğü
EJN	: Avrupa Yargı Ağı (European Judicial Network)
eu-LISA	: Avrupa Birliği Özgürlik, Güvenlik ve Adalet Alanında Büyük Ölçekli Bilgi Teknolojisi Sistemlerinin Operasyonel Yönetimi Ajansı
Eurodac	: Avrupa Birliği Parmak İzi Veri Tabanı (European Dactyloscopy)
Eurojust	: Avrupa Birliği Adli İşbirliği Teşkilatı (European Union Agency for Criminal Justice Cooperation)
Europol	: Avrupa Birliği Polis Teşkilatı (European Union Agency for Law Enforcement Cooperation)
GBT	: Genel Bilgi Toplama
GPRS	: Genel Paket Radyo Hizmeti (General Packet Radio Services)
GPS	: Küresel Konumlama Sistemi
GVKT/GDPR	: Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü
HAGB	: Hükmün Açıklanmasıının Geri Bırakılması
İYM	: İngiltere Yüksek Mahkemesi
İnterpol/Interpol	: Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı
JEMUS	: Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi
JGK	: Jandarma Genel Komutanlığı
JTGYK	: Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu
JTGYY	: Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliği
K.	: Karar
KGYS	: Kent Güvenlik Yönetim Sistemi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİHBİ	: Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı
KUZGUN	: İHA Görüntülerini Mobil Cihazlara Aktarma Sistemi
KVK Kurumu	: Kişisel Verileri Koruma Kurumu
KVKK	: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
KWG	: Alman Bankacılık Yasası
KYK	: Kredi ve Yurtlar Kurumu
KYOK	: Kovuşturmayla Yer Olmadığına Dair Karar
LFR	: Yüz Tanıma (Live Facial Recognition)
md.	: Madde

MİT	: Milli İstihbarat Teşkilatı
MOBESE	: Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu
MPS	: Metropoliten Polis Teşkilatı (Metropolitan Police Service)
MPTS	: Mobil Plaka Tanıma Sistemi
NIST	: Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü (National Institute of Standards and Technology)
NSA	: ABD Ulusal Güvenlik Ajansı (National Security Agency)
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OJEU	: Avrupa Birliği Resmî Gazetesi (Official Journal of the European Union)
OPTS	: Otomatik Parmak İzi Tanıma Sistemi
örn.	: Örnek
para.	: Paragraf
PolNet	: Polis Bilgi Sistemi
PTS	: Plaka Tanıma Sistemi
PVSK	: Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu
R.G.	: Resmî Gazete
RİS	: Romanya İstihbarat Servisi
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SIS	: Schengen Bilgi Sistemi (Schengen Information System)
sms	: Kısa Mesaj Servisi
StPO	: Alman Ceza Muhakemesi Kanunu (Strafprozeßordnung)
Swift	: Dünya Bankalar Arası Finansal Telekomünikasyon Derneği (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TEM	: Terörle Mücadele
TFEU	: Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşması (Treaty on the Functioning of the European Union)
TMK	: Türk Medeni Kanunu
vd.	: Ve diğerleri / devamı

VIS	: Vize Bilgi Sistemi (Visa Information System)
vs.	: Vesaire
WJSG	: Hollanda Adli ve Sabıka Kayıtları Yasası (Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens)
WP29	: Avrupa Birliği Veri Koruma Çalışma Grubu (Working Party Article 29)
Wpg	: Hollanda Polis Veri Yasası (Wet politiegegevens)
YGİY	: Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği

GİRİŞ

Yaşadığımız bu teknoloji çağında, bireylerin ihtiyaç duydukları en önemli konulardan birisi de kişisel verilerin korunmasını isteme hakkıdır. Kişinin, kendisi ile ilgili olan kişisel verilerini ve 6698 sayılı KVKK'de de açıklanlığı üzere özel nitelikli kişisel verilerini, sadece istediği kişiler tarafından bilinmesini istemesi en temel haklarından biridir. Bunun yanında kamu kurumlarının da kişisel verileri işlemesinin olağan bir durum olduğu söylenebilir. Fakat temel hak ve özgürlüklerden söz edilen modern ülkelerde kişisel verilerin elde edilmesi ve işlenmesi ile ilgili düzenlemelerin bulunması gerekmektedir. Kamu düzeninin korunması ve korunan bu düzenin devamı için kolluk tarafından da önleyici, istihbari ve koruyucu faaliyetler maksadıyla kişisel verilerin elde edilmesi, kayda alınması ve işlenmesi söz konusu olmaktadır. Kolluk tarafından kullanılan bu yetkinin de sınırlarının aşılması durumunda kişisel verilerin korunması hakkının ihlali ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple kolluk tarafından ve diğer kuruluşlar tarafından işlenen kişisel verilerin işleme şartları ve sınırları kapsamlı olarak yasal bir düzlemede incelenmelidir.

Türkiye'de kişisel verilerin korunması ile ilgili ilk özel düzenleme 2010 yılında 1982 Anayasası'nın "*özel hayatın gizliliği*" başlıklı 20. maddesine 3. fikranın eklenmesiyle birlikte Anayasa'da yerini almıştır. Anayasa'da kişisel verilerin korunması ile ilgili yapılan düzenlemenin ardından 2016 yılında 6698 sayılı KVKK yürürlüğe girmiştir. Kanun, kişisel verilerin korunması ile ilgili ilk kapsamlı düzenleme özelliğini taşımaktadır. 6698 sayılı KVKK, kişisel veriyi "*gerçek kişiye dair her türlü bilgi*" olarak tanımlamış olup uluslararası düzenlemelerde de buna benzer tanımlar yapılmıştır.

Kolluk görevlileri tarafından kamu düzeninin korunması ve devamı amacıyla da kişisel verilere ihtiyaç duyulmakta ve kayda alınan kişisel veriler işlenmektedir. Kolluk tarafından yapılan her türlü kişisel veriler ile ilgili işlemler 6698 sayılı KVKK'nın 28/1-ç maddesi gereğince Kanun'un kapsamı dışında bırakılmıştır. Ancak Türk hukukuna baktığımızda ceza muhakemesi kapsamında kişisel verilerin korunmasına yönelik esasları belirleyen herhangi bir düzenlemenin olmadığı görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı kolluğun önleyici maksatlı yapmış olduğu faaliyetler sırasında toplanan, kayda alınan ve işlenen kişisel verilerin hangi mevzuat çerçevesinde yapıldığı, güvenlik anlamında nelererde ve ne amaçla kullanıldığı, alınan kişisel verilerin nasıl muhafaza edildiğini açıklamak ve eksik görülen hususlara vurgu yapmaktır.